

Всѣ Мили

# СИЛА И ЖИВОТЪ

---

БЕСѢДИ ДЪРЖАНИ ОТЪ ДЖНОВЪ

---

ВТОРА СЕРИЯ

---

ХІІ.

РАСТЕТЕ ВЪ БЛАГОДАТЬ!

---

(ПО СТЕНОГРАФСКИ БѢЛѢЖКИ)

СОФИЯ — 1917.



## Растете въ благодать!

„Но растете въ благодатьта и въ  
познанието на Господа нашего и Спаса  
Христа.\*)

Растенето е процесъ на развитие. Кое трѣбва да расте? Често казватъ: трѣбва да расте ябълка, дърво, клончета, листа, цвѣтове — трѣбва да растатъ и да се развиватъ. Но въ цитувания стихъ се подразбира, че трѣбва да расте човѣшката душа. Човѣшката душа да расте, а човѣшкиятъ духъ да достигне познанието на благодатьта. Коя благодать? — Божията. Думата „благодать“ е обширна, тя подразбира условията, въ които човѣкъ трѣбва да живѣе горѣ на Небето и долу на земята. Земята, за която често се говори въ свещеннитѣ книги, е толкова голѣма, че на нея може да живѣятъ безброй много хора. Въ Писанието тя е наречена „Обѣтована“. Вие се стремите именно къмъ тази земя, която Богъ е създалъ първоначално. Тази земя, на която вие живѣете, е толкова малка, микроскопична, че, сравнена по голѣмина, тя не съставя даже островъ, напр., като Критъ. Павелъ и Петъръ казватъ, че небесата ще се разгорятъ, и земята ще мине прѣзъ огънь. Мнозина тълкуватъ огъня като разрушителенъ елементъ; той, наистина, разрушава, но същевременно и гради. Огънятъ, който е слѣзълъ отгорѣ, отъ слънцето, той е съградилъ нашата земя, той е съградилъ вашитѣ тѣла; този огънь е вложилъ мисли и желания вътрѣ въ васъ. Безъ огънь всичко се смразява. Значи, думата растежъ подразбира и огънь. Огънятъ, който разрушава, е

\*) II. Петрово послание, 3:18

грубиятъ огънь. Въ съвременната наука сж правени такива опити: ако се подложи човѣкъ на електричество отъ 2—3000 волта, той умира, и затова на нѣкои мѣста, когато искатъ да езекутиратъ нѣкого, подлагатъ го на такъвъ силенъ токъ. Обаче, ако се прѣкара прѣзъ човѣка 10—50000 волта електричество, всички болести у него изчезватъ, лицето му става свѣжо, съ една дума, човѣкъ се напълно подмладява. Споредъ съвременнитѣ понятия на логиката, при този огънь човѣкъ би трѣбвало да изгори. Огънятъ, който разрушава човѣка — това сж неговитѣ страсти. Тѣ разрушаватъ едновременно тѣлото и душата. Нѣма ли човѣкъ страсти, ще рече: не се грѣе на разрушителенъ огънь. Павелъ, като казва „растете“, подразбира дѣйствието подъ влиянието на Божествения огънь — тѣзи 10—50000 волта, които, като минатъ, ще прѣчистятъ и обновятъ хората.

Думата „познание“ иска да каже: да се разбератъ законитѣ, споредъ които този растежъ може да стане. А растежътъ е двойкъ — и нагорѣ и надолу. Когато се оглеждате въ огледало, вие имате отражение; ако нѣкой ви запита, по какви закони става това отражение, лесно ще отговорите — има отражение; но азъ бихъ желалъ да знаа онзи основенъ законъ, който образува това отражение. Физикитѣ обясняватъ механическата страна на прѣдмета, тъй както и астрономитѣ обясняватъ механическата страна на вселената, напр., какво било слънцето, какви били елементитѣ му, каква била температурата му и т. н.; но какво въ дѣйствителностъ е слънцето, това е една тайна. Отъ земята ние можемъ да прѣдполагаме и едното, и другото, но, когато човѣкъ стане духовенъ, той ще бжде въ състояние да провѣри истината за това растене, за което Павелъ говори. Искашъ да знаешъ, има ли животъ горѣ на мѣсечината или не, има ли вода или не, ще вземешъ торбичката си и билетъ, и въ нѣколко часа ще може да провѣришъ тази истина. Така може да се отиде и до слънцето, да се провѣри какво е то. А сега ние изучаваме нѣщата само чрѣзъ отражение, тъй както то става, но отраженията не сж всѣкога

вѣрни. Въ едно отражение има външна и вътрѣшна страна; вие имате само външната, а вътрѣшната за васъ е скрита. „Познавамъ този човѣкъ“. Познавате неговата сѣнка. — Казвате: „Неговитѣ очи сж черни“. Това е неговата сѣнка. — „Бѣла му е брадата“. Това е сѣнка. — „Красивъ е“. Всичко е сѣнка. Този човѣкъ, който ви се вижда денемъ красивъ, вечеръ е черенъ. Ако въ извѣстно отношение се измѣни свѣтилникътъ, ще се измѣни и свѣтлината на човѣка. Това е растене на сѣнкитѣ, защото и сѣнкитѣ растатъ; една сѣнка може да се намали и да се изгуби; напр., сутринъ, като изгрѣва слънцето, сѣнката е по-голѣма, а къмъ обѣдъ сѣнката съвсѣмъ се смалѣва, а като залѣзе слънцето, съвсѣмъ изчезва. Азъ ви правя тази аналогия, защото сте хора на сѣнкитѣ — изучавате нѣщата на кинематографа. Ако ви говоря другояче, вие ще кажете: „Докажи това нѣщо“. Но, за да ви го докажа, ще трѣбва да ви взема билетъ, да дойдете съ мене, да отидемъ на слънцето, на мѣсеца. Вие сте хора на сѣнкитѣ, вие сте сжщества фиктивни, а не реални. Слѣдъ 50 години вие сами ще видите, че сте фиктивни. Дѣ ще бждете тогава? За да не бждете сѣнки, вие трѣбва да минете отъ вѣременното къмъ вѣчното, да потърсите Бога — подразбирамъ да търсите свѣтлина и топлина. И тази свѣтлина ще внесе въ васъ онзи идеалъ, за който копнѣете. Човѣкъ се ражда малко дѣтенце, става голѣмъ — все е недоволенъ; иска да се ожени, търси хубава мома, мисли, докато я намѣри, но, като я намѣри, пакъ е недоволенъ — била зла, като змия. Слѣдъ това искатъ дѣца, иматъ ги, но се оказва, че и тѣ били лоши; надѣватъ се на дѣцата, дано тѣ, като се оженятъ, да се оправятъ, но и отъ тове нищо не излиза. И тѣй, животътъ на съврѣменнитѣ хора е само въ сѣнкитѣ. А въ сѣнкитѣ нѣма никаква реалностъ. То е единъ приятенъ животъ, но въ него нѣма никакъвъ растежъ, нѣма никакъвъ Божественъ процесъ. И тѣй, подъ думата „растене“ подразбирамъ: Духътъ да расте и се развива — само реалното, неизмѣнното. Може да ставатъ милиони, вѣчни промѣни въ

тази субстанция, която е вложена въ насъ, тя се измѣня сама по себе си. Това е великъ, Божественъ законъ. Нѣкой пжтъ ви се навѣва люша мисль — това е сѣнка. Казвате: „Азъ мразя нѣкого, напр., мразя Ивана“. Какъ може да го мразишъ, като не го познавашъ? Сжщо, какъ можешъ да искашъ пари отъ човѣка, ако никога не си му давалъ? Сѣнкитѣ въ свѣта сжществуватъ само по една необходимостъ, да може битието на нѣщата да изпъкне. Колкото повече сѣнки имаме въ свѣта, толкова повече нашиятъ умъ ще изпъкне и ще бжде основа за познаване на нѣщата, защото безъ сѣнки знание не може да сжществува. Вие казвате, че страдате — това е една сѣнка, за да изучите себе си. Умирате — това е една сѣнка, за да изучите условията на новия животъ. Слѣдователно, растежътъ е причина на всички промѣни, които сега ставатъ и вжтрѣ и вънка. И тѣй, като разберемъ живота, ние ще дойдемъ до самата реалностъ, т. е. да провѣримъ нѣщата. Когато едно учение е съгласно съ самата реалностъ на битието, или е съгласно съ законитѣ, които Богъ е вложилъ въ свѣта, всѣкога може да се направи опитъ. Дойде единъ лѣкаръ и казва: „Азъ имамъ едно лѣкарство, което може да лѣкува тази болестъ“; ако това лѣкарство е истинско, трѣбва, щомъ се даде, да излѣкува болния; ако то не стане, то не е лѣкарство, и този лѣкаръ заблуждава. Дойде единъ човѣкъ и каже: „Азъ имамъ едно учение, и, като го приемете, ще се подигнете“. Ако ви подигне, то е истинско.

И тѣй, растенето е единъ процесъ, необходимъ за съграждане на нашето духовно тѣло. Физическото тѣло е необходимо, като една скеля отвънъ — ако то се не подигне, духовното тѣло не може сжщо да се подигне. И най-напрѣдъ е направенъ физическиятъ свѣтъ, като една скеля, а духовниятъ свѣтъ постоянно се съгражда и устройва. Има въ Писанието стихове, които казватъ, че първоначално е било създадено Небето, а то е Божествениятъ свѣтъ; послѣ е създадена земята — физическиятъ свѣтъ. Земята не е била още устроена, Господъ и до днесъ я строи. Той съ-

здаде свѣта въ шесть дни, въ шестия направи човѣка, а въ седмия си почина. Сега пакъ е на работа. Мойсей казва: „Господъ си почина“. Христосъ казва: „Отецъ Ми работи“, и сега Той е още на работа. Почивката на Бога е да излѣзе отъ Своето битие, да разгледа отъ тамъ всичко, което е създалъ, и послѣ пакъ се връща да продължи работата. Сегашната Му работа носи съ себе си огънь. Той казва: „На този свѣтъ не му достига огънь“. Като дойде този огънь, ще дойде растенето и познанието въ благодатъта. Когато говоря за свѣта, азъ разбирамъ всѣкога човѣка. За васъ свѣтътъ е толкова познатъ, колкото имате съотношение съ него. Всички елементи отъ външния свѣтъ въ природата сж свързани съ вашето тѣло и вашия умъ, и всички промѣни, които ставатъ съ васъ, нѣкое неразположение, което става въ вашия духъ, зависи отъ промѣна въ природата. Единъ вълкъ като не яде 3—4 дни, седмица, изгладнѣе и моли Господа за храна; долавяте неговата мисль, че този вълкъ страда, страдате и вие заедно съ него. Та, всички нѣща сж свързани: и радоститѣ, и скърбитѣ еднакво ги прѣживѣвате. Нѣкой казва: „Не мога да търпя този човѣкъ“. Ще го търпишъ защото той е частъ отъ тебе. Ако го съсипишъ, ще съсипишъ и себе си. Прочее, въ този растене подразбирамъ растене на нашето духовно тѣло отъ което ние съставляваме единица въ тази Божествена хармония. Казвате: „Свѣтътъ не е устроенъ още“. Не е устроенъ но, за да се устрои, ще трѣбва да се работи, а ние сме фабрицитѣ, които трѣбва да работятъ; ние възприемаме и обработваме материалитѣ и ги давме на Господа. Изядешъ нѣкоя кокошка, овца, агне, — това съставлява частица отъ тебе, и всичко отива да съгради свѣта. Единъ день всички страдания ще се оправдаятъ отъ това гледище. Всички въ свѣта сме страдали, но затова пъкъ ще живѣемъ всички заедно. Нѣкога ще видите, че и бубулечкитѣ сж ваши братя. Когато бубулечка ви ухапе и смучи отъ васъ кръвъ, тя казва: „Азъ трѣбва да направя това нѣщо за съграждане на тази кжща“. Всички сжщества иматъ съзнателенъ

и несъзнателенъ процесъ. Съзнателниятъ процесъ е толкова силно развитъ, че вие въ краткъ периодъ трѣбва да израстете, както житото прѣзъ мѣсецъ май, и въ краткъ периодъ трѣбва да завържете, защото растенето има прѣдъ видъ цвѣта, а цвѣтътъ има прѣдъ видъ плода. Растенето е животъ, въ него се проявява цвѣтѣнето, врѣзането и узрѣването. Безъ цвѣтъ нѣма плодъ и узрѣване. Цвѣтишъ ли? — , Не . — Нѣма да се появишъ. И въ хората, както въ цвѣтията, само тогава има проявление, когато тѣ цвѣнатъ и завържатъ плодъ. Любовта се проявява само когато растенията цвѣтятъ; така е у хората. Когато има цвѣтѣне на физическото поле, има физическо узрѣване, физическа любовъ; когато мине този процесъ, има духовно цвѣтѣне и узрѣване въ човѣка. Човѣкъ трѣбва да цвѣне най-малко седемъ пѣти, т. е. да завърже най-малко седемъ плодъ; трѣбва да цвѣне едновременно въ седемъ свѣтове, а това цвѣтѣне става послѣдователно. И тъй, когато у васъ цвѣтѣнето въ физическото поле изгуби смисълъ, вие ще трѣбва да прѣнесете това цвѣтѣне горѣ. Защо умираме? Умирането не е нищо друго освѣнъ отиване въ по-високъ свѣтъ на растежъ. Когато нѣмате условия за растене, вие умирате, а когато има условия, вие се раждате. Онѣзи, които не сж запознати съ дълбокия смисълъ на живота, намиратъ, че въ цвѣтѣнето на клонетѣ и растенето на коренитѣ има извѣстно противорѣчие. Когато водата отъ единъ изворъ излиза, нѣма ли тази вода да се прѣсне по всички посоки? Вземете едно въздухообразно тѣло; въ едно гърне имате водни пари, като отворите това гърне, нѣма ли паритѣ да се прѣснатъ по всички посоки едновременно? значи, животътъ, който е излѣзълъ отъ центъра праща корени надолу. Но тѣ сж вечерно врѣме на горѣ, а клонищата надолу. Науката казва, че денемъ ние сме съ главата нагорѣ, а вечеръ когато земята се обърне сме съ краката нагорѣ. Така е и съ дървото: въ 24 часа най-напрѣдъ клои етѣ сж обърнати нагорѣ, а по-послѣ коренитѣ сж нагорѣ. Ще кажете: „Ние сме нагорѣ“. Човѣкъ е двойно дърво: има ко-

рени горѣ, които означаватъ Божествения свѣтъ, има корени долу въ стомаха, които означаватъ физическия свѣтъ. Когато земята се обърне, вие се обръщате съ краката си къмъ Бога тогава коренитѣ на вашия стомахъ сж къмъ Бога Тѣй че. на всѣки 24 часа и краката, и главата ви се обръщатъ къмъ Бога. Главата и краката иматъ еднакво значение прѣдъ Бога, защото, ако влѣзете въ духовния свѣтъ, основа на нѣщата — тоза сж краката; върху тѣхъ почиватъ нѣщата. Казватъ нѣкои: „Защо ми сж краката?“ Защо ви е основа? — За да съградите вашата кжща. Слѣдователно, тѣ сж почва, върху която градите вашата кжща, и почва, върху която вашето битие може да расте.

Сега, въ това растене ние трѣбва да обичаме всички хора въ себе си, живи и умрѣли, които иматъ отражение и живѣятъ вжтрѣ въ насъ. Вие имате единъ Иванъ вжтрѣ и единъ вѣнъ; имате единъ ангелъ вжтрѣ и единъ отвѣнъ; имате единъ дяволъ отвжтрѣ и единъ отвѣнъ — и Небето, и земята едновременно живѣятъ въ вашата душа. У васъ има добри и лоши духове, които се спогаждатъ. Нѣкои хора, които мразятъ лошитѣ духове, казватъ, че има споръ между тѣхъ и ангелитѣ, и мислятъ, че тѣ се каратъ. Спорътъ е сѣмо, когато ние се намѣсимъ, а иначе между тѣхъ има равновѣсие. Щомъ се ние намѣсимъ, има борба. Когато има споръ между два духа, вие ги само слушайте. Спорътъ е разговоръ между тѣхъ. На ученицитѣ не е позволено да се мѣсятъ въ работитѣ на учителя. А лошитѣ и добритѣ духове сж велики учители. Нѣмате право да сждите, вие трѣбва само да слушате. Законътъ е такъвъ. Ако се намѣсите въ тая работа, ще ви биятъ; ще ви кажатъ: „Слушай, ти си едно бебе, не трѣбва да се мѣсишъ, а да слушашъ“. Често нѣкои се оплакватъ, че ги нападнали лоши духове; но азъ имъ казвамъ: Тѣзи лоши духове не искатъ да знаятъ нищо за васъ, тѣ не искатъ да знаятъ за вашето сжществуване; тѣ подъ сѣнката на вашето дърво само сж се спрѣли да разговарятъ, а вие сте ги подслушали. Вие сте бебета, още не сте се родили. „Казватъ ми лошитѣ духове

това и онова да направя“. Тъ не го казватъ на тебе, а на себе си, и ти си казвашъ: „Чакай да го направя“. Затова апостолъ Павелъ казва: „Растете въ благодатта Христова, за да познавате духоветъ“. Досега свѣтътъ все закланія отправя къмъ злитъ духове, църквата съ Василиевитъ молитви все закланія изпраща къмъ тѣхъ, а тѣ все пакъ си сжществуватъ. Загова казва Христосъ: „Не противи се злomu“. Лошитъ духове си иматъ своя работа; когато си я вършатъ, оставете ги — нека си я вършатъ. Слушалъ съмъ нѣкои християни да се каратъ често помежду си: „Ти си невѣжа, азъ зная всичко, азъ съмъ свършилъ университетъ“. Ако си свършилъ университетъ и си научилъ нѣщо, ти ще мълчишъ, защото въ мълчанието има разговоръ, то е сила, растене. Който не знае да мълчи, той нѣма никакво знание — знае само да яде бой. Мълчанието, наистина, е растежъ: така растатъ и растенията; тѣ мълчатъ, само вечеръ се чува нѣкакво слабо пукане — тѣ си тихо шепнатъ. А не като хората — направятъ нѣкакво добро, цѣлъ свѣтъ ще ги чуе. Тѣй е и съ кокошката: снесе едно яйце, заку. кудяка — всички я чуятъ. Какво отъ това, че е снесла яйце? То ъ е дългъ. И въпросъ е още, дали тя го снесе, или ъ го снесоха. Когато единъ оселъ го натоварятъ съ драгоцѣнности, той прѣнася товара и казва: „Азъ ги прѣнесохъ“. Ние трѣбва да знаемъ, че въ свѣта сме служители на Бога. Нѣкой казва: „Човѣкъ има свободна воля“. Само който живѣе въ този сжщественъ, неизмѣненъ свѣтъ, дѣто Богъ жиѣе; който служи на Бога и разбира Неговитъ закони и повелѣния, само той е свободенъ, само той може да има свободна воля.

Ние трѣбва да намѣримъ врѣме да ускоримъ този растежъ, за който говоря, т. е. съграждането на нашето тѣло. Често давате причини за неслушане, като казвате: „За това нѣма врѣме, за онова нѣма врѣме“. Единъ английски проповѣдникъ посѣтилъ едно бѣдно момче метачъ и го запиталъ: „Идва ли нѣкой да те посѣщава?“ — „Да“, Гладстонъ“ — „Кой? — „Английскиятъ държавникъ?“ — „Чудно

нѣщо“, си казва проповѣдникътъ, „при многото си работа, която той има, ималъ врѣме да посѣщава този бѣденъ метачъ!“ Защо? Кой жиѣе вжтрѣ въ този метачъ? Гладстонъ съзнава, че въ него живѣе нѣкой неговъ братъ, и казва: „Трѣбва да го посѣтя“. Сегашнитѣ хора, като се подигнатъ малко, не познаватъ дори баща си и майка си, като мислятъ, че тѣхното положение и величие ще се нахърни. Нѣма по-голъмо величие отъ това — да познаваме своитѣ длѣжности. Най-великата черта у Бога състои въ това, че, като е заетъ съ толкова много и велики работи, винаги намѣрва врѣме, като Гладстона, да посѣти нѣкоя грѣшна душа. Господъ всѣкога намира по нѣколко минути свободни да посѣти нѣкого, да остави една добра мисль, да даде Своята помощъ. И когато всички се нахвърлятъ отгорѣ ви, както често комаритѣ се нахвърлятъ върху човѣка, Господъ се явява и казва: „Не бой се, Азъ съмъ тукъ, Азъ съмъ съ тебе, Азъ ще ти помогна“. А когато Господъ направи това, казвайте Му: „Дай ни сила да растемъ — да се освободимъ отъ прѣходнитѣ нѣща, да познаемъ Твоята воля“, а не казвайте: „Тѣ се нахвърлиха върху мене, ама ще видятъ“. Често четемъ Господнята молитва: „Да бже волята Твоя“. Ти не познавашъ името Божие, царството Божие, а искашъ да изпълнишъ волята Божия. Човѣкъ, който не познава името Божие, не може да изпълни волята Божия. Ти ще приличашъ на онази майка, която прави ризи и гащички за дѣца, които нѣма още на свѣта. Въ този процесъ — търсене името Божие, царството Божие и волята Божия — ще дойде царството Небесно. Трѣбва да имаме доблестъта на онзи руски царъ, за когото Толстой разказва една легенда. Убийството на Петра I., въ което билъ замѣсенъ и Александъръ I., възбудило свѣстогризене и помрачило душата на послѣдния, който нийдѣ не намиралъ покой. Блѣсъкътъ на трона и суетнитѣ удоволствия не могли да го развлѣкатъ и успокоятъ. Той все повече и повече се затварялъ въ себе си и най-сетнѣ рѣшилъ да абдикира и заживѣе въ Таганрогъ, като обикновенъ гражданинъ. Еднѣжъ,

като се разхождалъ изъзнь този градъ, видѣлъ, че се трупатъ много хора около войници, наредени по пжтя въ двѣ редици, безъ оръжие, а съ тояжки. По едно врѣме докарали старъ войникъ, вързали му ржцѣтъ за дрѣжката на една пушка, смъкнали му ризата и, при биенето на барабанъ, подложили го на страшното наказание „минаване прѣзъ прѣчки“. Александъръ се вгледалъ въ лицето на нещастния войникъ и билъ поразенъ отъ чудната прилика между войника и него. Попиталъ за вината на войника; казали му, че послѣдниятъ, като се научилъ, че баща му въ село билъ на умирање, поискалъ позволение да отиде да го види за послѣденъ пжтъ, и, като му отказали, опиталъ се да избѣга; арестуванъ, сполучилъ да избѣга пакъ, но го хванали изнозо и за това второ бѣгство го осъдили да мине между войниците подъ ударитѣ на 8.000 прѣчки. Това наказание означавало сигурна смъртъ. Александъръ, като слушалъ глухия шумъ на прѣчките, смѣсенъ съ воплитѣ на нещастника, който скоро изнемогналъ и млъкналъ, ужасъ го обзелъ — „Боже мой!“ помислилъ си той, „поискалъ да види баща си, да му цѣлува ржка и да изпроси послѣдна бащина благословия, и само за това тъй жестоко го мжчатъ, и то въ мое име!“ Сравнилъ своето поведение спрѣмо баща си съ онова на войника спрѣмо своя и видѣлъ колко низко той стои прѣдъ войника, и горко заплакалъ. Като се освѣдомилъ отъ лѣкаря, че войникътъ не ще жиѣе слѣдъ нанесенитѣ му 4.000 удара, нагласилъ съ лѣкаря, войникътъ да бжде скришно облѣченъ съ неговитѣ дрехи и отнесенъ въ неговата квартира, а той съ облѣклото на войника се подложилъ на останалитѣ 4.000 удара, които издържалъ, понеже войницитѣ, които мислили, че е изнемощѣлиятъ войникъ, отъ пробудено съжаление, удряли по-слабо. Прѣоблѣчениятъ въ императоровитѣ дрехи войникъ, отнесенъ въ квартирата на Александра, наистина, се поминалъ, а приликата му съ послѣдния послужила да се обяви официално, че императорътъ се поминалъ, когато въ сжщность той се изгубилъ и се прѣдалъ на богуугодни дѣла. И Толстой заврѣшва

30 XII 1928 г.

31 XII 1928 г. — 11 —

10 II 1929 г.

разказа за смъртта на Александра съ слѣднитѣ думи:  
„Какъвъ тържественъ моментъ трѣбва да е била неговата смъртъ! . . . . Какво висше освобождение на душата! . . . .“ Азъ питамъ: колко отъ моитѣ любезни слушатели биха били готови да понесатъ поне десетъ удара? И ние имаме претенции, готвимъ се за Небето!

Ето какъвъ е вжтрѣшниятъ смисълъ на растенето — човѣкъ да разпознае сѣннитѣ отъ самитѣ нѣща, да освободи своята душа, като понесе всички страдания. И когато крушата и ябълката растатъ, тѣ растатъ само по една причина — да дадатъ мѣсто на единъ плодъ, който ще завърже ново сжщество. И вие сжщо сте дошли тукъ на земята да дадете животъ другиму. Нѣкои искатъ да се женятъ и народятъ дѣца. Защо? Ще ви кажа защо. Искатъ да се оженятъ, защото сж вече уморени, не могатъ да вършатъ друга работа; като се оженятъ, ще имъ се роди синъ или дъщеря, които ще довършатъ тѣхната работа. Нѣкой казва: „Азъ не искамъ да се жена“. Ще рече, ти си силенъ. Но, не можешъ ли да свършишъ самъ работата си, трѣбва да се оженишъ. Да не мислите, че това е алегория, това е една истина. „Развитие“ подразбирамъ работа, която Богъ ни е прѣдалъ и която или трѣбва да свършимъ, или да дадемъ мѣстото си на други да я свършатъ. Ето защо хората на земята се раждатъ и прѣвъплѣтяватъ — слизатъ и възлизатъ. Единъ день, като кажешъ, че си се уморилъ, ще те пита Господъ: „Искашъ ли да отстѣпишъ твоеото мѣсто на брата си, — той да свърши твоята работа?“ Това е. Тѣзи познания сж елементарни; въ бждеще вие ще научите нѣщо повече. Богъ е вече започналъ прѣустройството на свѣта. Въ тази епоха на растене ние се намираме при най-благоприятни условия, при дѣйствието на Божествения огнь, и въ този Божественъ огнь потвърдитѣ вещества ще се стопятъ, материята ще се прѣфини, и Господъ ще образува съ нея свѣтъ съ други порядки Онѣзи, които не ще завършатъ своето развитие, Господъ ще изпрати на друго мѣсто. По-

31 I 1929 г.

31 I 1929 г.

гинване въ свѣта нѣма, има само лишаване отъ длъжностъ, отъ работата, която не вършимъ. Въ нашитѣ училища, въ извѣстенъ класъ, ще те задържатъ 2—3 години, докато го минешъ; сжщото е и за самия животъ. Желателно е тази мисль да стане централна въ вашия умъ. Не е важно каква работа вършишъ: математикъ ли си, химикъ ли си, докторъ ли си, това сж сѣнки, форми въ живота; сжществено е: осветявашъ ли името Божие, влагашъ ли волята Божия въ душата си? Човѣкъ, който иска да бжде силенъ, трѣбва да държи тѣзи нѣща отпрѣдъ: името Божие, което е най-висшето благо, царството Божие — по отношение на човѣшката душа, и волята Божия — по отношение на земния животъ. Духовниятъ свѣтъ има връзка съ физическия: човѣкъ едноврѣменно е сжщество духовно и физическо. Тѣзи два елемента сжществуватъ едноврѣменно, има една връзка между единия и другия, която и съединява и управлява, а тя е душата, която е полудуховна и полуматериална. Това състояние вие никога не може да измѣните. Подъ думитѣ „физическа материя“ разбирамъ свѣта на формитѣ, необходимъ за проявата и битието на нѣщата; подъ „духовенъ свѣтъ“ подразбирамъ онѣзи сили, които работятъ за създаване на тѣзи форми; а подъ „душа“ разбирамъ условията, които подгатвятъ съграждането на тѣзи форми. Слѣдователно, безъ форми животътъ не може да се прояви. Всѣка душа трѣбва да има тѣло въ свѣта, за да се прояви като индивидъ, единица. Тя трѣбва да има тѣло, за да я посѣти Господъ. Безъ кжща може ли да повикате гости? Когато човѣкъ иска да се ожени, най-напрѣдъ трѣбва да си направи кжща, тѣй както птицитѣ, прѣди да снесатъ, си приготвятъ гнѣзда. „Втасахме я!“ Ще си рекатъ, ония, които нѣматъ кжщи. Да не схванете думитѣ ми буквално. Азъ разбирамъ да си имате кжща въ духовния свѣтъ. Въ Небето безъ такава кжща нѣма да ви приематъ; трѣбва да имате такава. „Растене“ — подразбирамъ да имате въ тази кжща: градина, плодни дървета и цвѣтя, които да я красятъ. За да растете, трѣбва да забравите вашитѣ сѣнки, вашитѣ не-

доразумѣния. Всички нѣща, които сега съществуватъ въ свѣта, сж сѣнки — като заспите дълъгъ сънь, всичко ще изчезне: и Франция, и Англия, и Германия ще изчезнатъ изъ вашия умъ; нѣма да има никакви войни, ще забравите и за захаръ и за оризъ; ще забравите вашитѣ дългове — всичко ще забравите, защото всичко това сж сѣнки. За да познавашъ човѣка въ сжщинския смисълъ, трѣбва да го любишъ; само който люби, той познава хората. Но ще каже нѣкой: „Азъ любя, но страдамъ, страхувамъ се“. Щомъ се страхувашъ, нѣма любовъ. Любовта не търпи страхъ при съществуването си. Всички противорѣчия въ едно или друго направление създаватъ неприятностъ. Човѣшкиятъ духъ безъ мжнотии въ свѣта не може да се развива. Това учение трѣбва да се проповѣдва на сегашнитѣ, на културнитѣ хора. Само тогава домоветѣ ви ще се освободятъ отъ страдания, които въ сжщностъ сж фиктивни. Има магнетизатори, които, като хипнотизиратъ нѣкого, теглятъ прѣдъ него линия и му кажатъ, че, щомъ дойде до тамъ, ще срѣщне стѣна, и хипнотизираниятъ, дѣйствително, не може да я прѣмине, когато пъкъ вие не виждате тамъ никаква стѣна. Духне ли магнетизаторътъ, тази стѣна изчезва. Сега дяволътъ е издигналъ такава стѣна въ умоветѣ на хората, — просто една линия, и вие виждате много мжнотии, които въ сжщностъ сж сѣнки, а не дѣйствителностъ. Нѣма нищо невъзможно въ свѣта — всичко е възможно. „Какъ е възможно всичко?“ ще попита нѣкой. Напр., ако съмъ гладувалъ нѣколко дни и се помоля на Бога за парче хлѣбъ, Той ще ми даде; ако Му поискамъ 7—8 самуна, нѣма да ми ги даде. Казвамъ ви вѣрни нѣща, които вие сами можете да опитате, да провѣрите. Трѣбва да се откажете отъ лакомия, да не искате повече отъ онова, което ви трѣбва. Напр.: имате едно кило захаръ, задоволете се съ него и не искайте 2—3 и повече кило. Може ли всички хора да бждатъ едноврѣменно милионери? Както растенето на едно дърво има прѣдѣлъ, така е и съ човѣка на физическото поле: като стигне човѣкъ на една височина до 21. си година, започва да расте

30 I 1929 v.

3 II 1929 v.

2 II 1929 v. — 14 —

вече не тѣлото му, но неговиятъ умъ, душа и духъ. Това сж велики нѣща, и, когато ви се отворятъ очитѣ, ще ги разберете. Нѣкой пжтъ трѣбва да се помоли нѣкой на Бога, да ви отвори очитѣ, тѣй както едно врѣме направи единъ отъ израилскитѣ пророци — Елисей. Сирийскиятъ царъ изпратилъ противъ Елисея прѣзъ една нощъ голѣмо войнство, да го улозятъ и доведатъ при него. Слугата на Елисея, на сутриньта, като видѣлъ войнството, уплашилъ се и казалъ: „Какво ще правимъ сега, господарю?“ — „Не бой се, защото повече сж онѣзи, които сж съ насъ, отколкото тѣзи, които сж съ тѣхъ“. Помолилъ се Елисей и рекълъ: „Господи, отвори, моля Ти се, очитѣ на слугата ми, за да види“. Отворилъ Господь очитѣ на слугата, и видѣлъ той гората пълна съ коне и колесници около Елисея. Когато дошли къмъ него Сирийцитѣ, Елисей се помолилъ Господу и рекълъ: „Порази, Господи, тѣзи хора съ слѣпота“. Завелъ ги слѣдъ това Елисей въ Самария и рекълъ: „Отвори, Господи, очитѣ на тѣзи да прогледнатъ“. Отворилъ Господь очитѣ имъ, и се видѣли всрѣдъ Самария, при израилския царъ. Като ги видѣлъ израилскиятъ царъ казалъ на Елисея: „Да ги поразя ли Отче мой?“ А той рекълъ: „Не ги поразявай! Нахрани ги и ги изпрати при господаря имъ“. А ние, съврѣменнитѣ хора, казваме: „Какво ли ще стане съ насъ?“ Които сж съ насъ сж повече, отколкото онѣзи които сж противъ насъ. Кои сж противъ насъ? Нашитѣ мисли, нашитѣ сѣнки, които ние създаваме отъ години. Кажете си: „Тѣзи мисли, тѣзи вълци и мечки, азъ самъ съмъ си ги създалъ — не се боя отъ тѣхъ“. Нѣкои казватъ че сж силни въ вѣрата; бихте видѣли колко е силна тѣхната вѣра, ако биха ги турили при мечки или вълци, въ нѣкоя менажерия. Щомъ се страхувашъ, щомъ се съблазнявашъ, щомъ мразишъ — Господь не е съ тебе. Юнаци трѣбза да бждатъ християнитѣ, юнаци се искатъ за този свѣтъ. Трѣбва да понасяме твърдо всички нещастия и да кажемъ: „Да се свети името Божие и да дойде благодатъта Божия“. Ще речете: „Измрѣха толкова хора“. Въ моитѣ очи тѣ не сж

измрѣли, а възкрѣсватъ. Азъ бихъ желалъ съ тѣхъ да отида — славно нѣщо е да отидешъ на Небето! Нѣкои хора се боятъ отъ смъртѣта. Обичатъ Господа, но, когато дойде смъртѣта, търсятъ лѣкари. Господь не е съ тѣхъ. Наближи ли смъртѣта, кажете: „Ида, Господи, приготи ми тамъ друга работа“. Всички, които ме слушате днесъ, искамъ да не сте страхливи. Влѣзте между вашитѣ лъвове, тигри, змии и ги погладете; докато не се научите да гладите змията и милвате крокодилитѣ Господь не е съ васъ. Вземете за примѣръ Даниила, който бѣще между лъвоветѣ; той не пострада отъ тѣхъ, а си каза: „Господь, Който е съ мене, ще укроти лъвоветѣ“. Азъ бихъ желалъ и вие да повикате Господа, когато бждете между вашитѣ лъвове, да затвори устата имъ. Бждете по-рѣшителни, а не малодушни.

Друго. Трѣбва да се проповѣдва навсѣкждѣ равенство и братство, но не само нагледъ, а и въ дѣйствиелностъ. Хората на науката и великитѣ хора трѣбва да дадатъ примѣръ, какъ трѣбва да се живѣе. Химикъ ли си, астрономъ ли си, сѣдия ли си, свещеникъ ли си — впрегни всички свои сили за благото на човѣчеството. Не сме далечъ — огньтъ иде: сгорещаване голѣмо ще бжде. Но не бойте се: онѣзи, които сж съ насъ, сж повече, отколкото тѣзи, които сж противъ насъ. Нека всички знаятъ, че Господь иде въ свѣта да тури редъ, законностъ, справедливостъ. И вие, мжже и жени, които Богъ ви е кръстилъ съ тѣзи хубави имена, ще се подчините на новия редъ. По хубаво име отъ „мжжъ“ и „жена“ нѣма въ свѣта. Но сега и мжже, и жени се оплакватъ отъ своето положение. Мжжетѣ казватъ: „Горко намъ, мжже, дѣто сме се родили такива, да ходимъ на война!“ Женитѣ пѣкъ казватъ: „Горко намъ, дѣто сме се родили жени, да раждаме!“ Не е горко никому; напротивъ, благословение голѣмо е, че сте се родили такива, че сте опрѣдѣлени за такава работа. Подайте си само ржка вжтрѣшно. „Какъ да се помиримъ?“ ще рече нѣкой. — Не говори нищо за него, вжтрѣ въ душата си се помири съ всички свои братя, свои

15 I 1929 г. в.

5 III 1929 г. е.

подданици, които имашъ, призови Господа да се освети името Му и да се прослави Духътъ вътрѣ въ тебе, и поискай да пораснешъ, за да може да изпълнишъ това, което Богъ е опрѣдѣлилъ за тебе. Нѣма да умрете, отсега нататкъ идватъ добри условия и наука за васъ: ще изучавате астрономията, математиката и пр. Нѣкои казватъ: „Математиката е много лесна наука до число десетъ“. Но колко милиони съотношения има между тѣзи десетъ числа! Нѣкои казватъ: Да бждемъ добри — то е 1; да бждемъ справедливи — то е 2; да бждемъ любящи — то е 3; да бждемъ мждри — то е 4; да бждемъ истинолюбиви — то е 5. До петъ сме стигнали. Хайде да бждемъ добри и справедливи — то е 1 и 2; хайде да бждемъ добри, справедливи и любящи — то е 1 и 2 и 3; хайде да бждемъ мждри — то е 1 и 2 и 3 и 4; туй не е никаква наука. При едното трѣбва да разберемъ закона на едното, почвата, елементитъ; трѣбва да употрѣбимъ химията, да видимъ какво расте въ едното, и послѣ ще кажемъ: въ него растатъ: ябълки, череши, грозде, жито, оризъ, зеле, моркови и др. Въ това едно ще се намѣрятъ колко елементи сж потрѣбни за ябълкитъ, за крушитъ. И въ нашия умъ може да си кажемъ: „Да бждемъ добри“. Но, за да бждемъ добри, трѣбва да работимъ. Справедливи да сме — може, но ще трѣбва да работимъ. Добро, справедливостъ, мждростъ — всичко иде отгорѣ. Казвате: „Искаме да бждемъ добри“. Елате при мене, азъ ще ви науча, ще ви кажа какъ да бждете добри. Ще взема единъ гвоздей, ще го нагорещя, той ще стане добъръ. Дѣ е огнището? — То е вътрѣ въ вашето сърце. Вземете огъня, духалото, вжглища, турете гвоздея — вашитъ мисли — и ги сгорешете. Това е процесътъ, по който трѣбва да работимъ въ себе си. Християнството въ този смисълъ е алхимическа наука. Вие ме слушате и си казвате: „Менъ ми е тежко, мжно ми е“. Защо? Защото сте затворили прозорцитъ и не пущате Божествената свѣтлина прѣзъ тѣхъ. Господъ живѣе, но не сте Му отворили прозорцитъ да влѣзе. Нѣкой пжтъ Той може да ви плѣсне, кажете: „Боже, бла-

годаря, че си ме посѣтилъ“. Тълкувайте плѣсницата на мжжа си така. Защо брулите орѣха? За да паднатъ орѣхитѣ. Така и Господь дохожда и пига: „Имашъ ли плодъ да ми дадешъ?“ Като те плѣсне нѣкой братъ, вземи го, напои го, нахрани го — нахрани го съ новото учение. Ако го научишъ на това ново учение, той ще вземе полека съ ржка да кжса орѣхитѣ, а иначе той ще ги брули съ камъни. Така е днесъ навсѣкждѣ: мжже, жени, учители, ученици, свещеници, проповѣдници — всички се брулятъ съ камъни. Сегашнитѣ страдания сж най-великото благословение. Азъ благодаря на Гога за много нѣща; благодаря че Той е Царь, а пѣкъ азъ съмъ слуга. Като е Той Царь, — това е най-голѣмото благо, както за мене, тѣй и за другитѣ. Сега вие сте слуги, но, ако искате да сте въ бждеще истински царе, царици, приложете Божественото учение. Всѣка сутринь, като станете, кажете си: „Боже, благодаря Ти, че съмъ останалъ живъ, за да мога да Ти служа и днесъ“. Какъ ставате сутринь вие? Нѣкой стане съ лицето, другъ съ гърба си нагорѣ. Внимавайте какъ вашитѣ дѣца ставатъ сутринь. Никога не ставайте вие и тѣ съ гърба си нагорѣ! Каква трѣбза да е първата ви мисль, като станете? Кажете: „Благослови, Господи, душата ми, благодаря Ти, че съмъ станалъ днесъ, за да свърша работата си, както трѣбва, дѣто и да е, и да мога да израсна толкова, колкото трѣбва“. Това е първото основно учение. А какво правите вие? Ако нѣкой отъ васъ е учитель, казва: „Ехъ, днесъ имамъ да поправамъ 40—50 тетрадки!“ Ако е сдия, казва: „Днесъ имамъ толкова дѣла“. Проповѣдникъ ако е, ще каже: „Ехъ, днесъ проповѣдь ще трѣбва да се държи, нищо не съмъ приготвилъ!“ Майка ако е, ще каже: „Тѣзи дѣца какво сж се разплакали?“ Господь не е при тѣхъ, и работата имъ прѣзъ цѣлия день не върви добрѣ. Духнете и кажете: „Хууу, очисти ме, Боже, отъ лошитѣ мисли, благослови душата ми“. Опитайте това нѣщо. Нѣкои казватъ: „Богъ е билъ толкова милостивъ, че кръвта Си пролѣ за насъ, заковаха Го“. Какъ бѣ закованъ? Съ главата нагорѣ. Затова, като

ставате сутринъ трѣбва да ставате съ главата нагорѣ, а не надолу. И когато излизате, да се покажете съ главата къмъ Господа, не съ краката си да излѣзете. Азъ бихъ ви обяснилъ по-подробно това, но нѣма врѣме сега. Съ главата си да излѣзешъ и да благодаришъ въ душата си на Бога. Тогава всички свѣтли духове ще те заобиколятъ, ще добиешъ сила, мъдростъ и ще възрастешъ. Господъ е, който възраства нѣщата. Азъ ви говоря сега това защо? Господъ е, Който върши работитѣ чрѣзъ хората. Нѣкой пжтъ, азъ като ви говоря, казвате: „Господинъ Джновъ тъй казва“. Туй, което азъ говоря, това сж го казали отгорѣ, това го говори цѣлото Небе. Повтарямъ, че Господъ иде чрѣзъ огнь да очисти земята, да съблѣче старитѣ дрипи на хората, да имъ даде нови тѣла, да внесе любовь въ сърцата имъ, да подигне умоветѣ имъ, да отстрани отъ тѣхъ всѣка злоба, умраза. Това възвѣстява Божественото учение въ новата епоха. Сутринъ, като станете, направете опитъ и кажете: „Благодаря Ти, Боже, за голѣмата благодать, която имашъ къмъ насъ. Ние Те познаваме, че си добъръ, всемилостивъ, всеистиненъ и всемждъръ“. Повтаряйте това всѣки день въ продължение на единъ мѣсецъ и елате при мене, ще видите каква ще бжде температурата на душата ви тогава. Това е всичката тайна. Ако го повтаряте десетъ мѣсеца, ще бжде още по-добрѣ. Това е а-то, началото. Едно врѣме, когато бѣхъ на вашитѣ години, когато учехъ тази наука, като ставахъ, тъй започвахъ: „Благодаря Ти, Боже, за всичко, което си ми далъ и си ме научилъ“. И вие започнете така. Това е велико учение. Ако не започнете съ него, вие ще бждете въ вѣчна тъмнина, вѣченъ мракъ на около си. Ако го приложите, и Господъ, и ангелитѣ, и светиитѣ — всички ще ви се усмихнатъ и ще ви помогнатъ да станете синове Божии. Да понесете 4.000 удара на вашия гърбъ и, когато дойде Христосъ, да каже: „Нека Той отиде на моето мѣсто — Азъ ще понеса останалитѣ“. Въ прѣносенъ смисълъ разбирамъ това и така ви говоря. Разнесете това учение на народа. Само така, а не по другъ начинъ, всѣки на-

19 I 1929 v c

9 III 1929 v

22 II 1929 v c

— 19 —

родъ ще може да се издигне. Който иска да опита, нека приложи това учение и ще види резултатитѣ. То е една положителна наука. Всѣки народъ, всѣко общество, всѣки домъ, който работи така, ще бжде благословенъ. Това е благовѣстието, което прѣди 2.000 години Христосъ донесе за обновление на човѣчеството.

Който има уши да слуша, нека слуша.

(Бесѣда, държана на 7. януарий 1917 г. н. ст.)





Отъ бесѣдитѣ на Джновъ „Сила и Животъ“  
сж отпечатани:

1. „Ето човѣкътъ!“
2. Житното зърно.
3. Явленieto на Духа.
4. Талантитѣ.
5. Любовта.
6. Съищата на Иосифа.
7. Законътъ на служенето.
8. Важността на малкитѣ нѣща.
9. „Миръ вамъ!“
10. Необходимостта да познаваме Бога.
11. Колко по горѣ стои човѣкъ отъ овца!
12. Фарисей и Митарь.
13. Страхътъ.
14. Условията на вѣчния животъ \*).
15. Духътъ и плътта
16. Новото основание.
17. Великденъ.
18. Многоцѣнниягъ бисеръ.
19. Учителитѣ.
20. Словесното млѣко.
21. Старитѣ и новитѣ мѣхове.
22. Свобода на Духа.
23. Божествениятъ Промисълъ.
24. Истината.
25. Марта и Мария.
26. Растете въ благодать!

Подъ печатъ се намиратъ:

27. Дѣцата.
28. Блаженитѣ.

\*) Първитѣ 14 бесѣди, отпечатани въ отдѣлни брошури  
и заедно въ единъ томъ, образуватъ първата серия.

Цѣна 40 ст.